

Ime dokumenta: Osnutek Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic

Obrazložitev

1. Predstavitev pravne podlage

Pravna podlaga za izdajo uredbe, ki spreminja in dopolnjuje Uredbo o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16) (v nadaljevanju: veljavna uredba) je 19. člen Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, ki v tretjem odstavku določa, da vlada določi:

1. vrste in količine nevarnih snovi,
2. merila za razvrstitev obratov v obrate večjega ali manjšega tveganja za okolje,
3. vsebino zasnove zmanjšanja tveganja za okolje in varnostnega poročila,
4. obveznost, roke in vsebino prijave obrata,
5. obveznost poročanja o večji nesreči in
6. druge ukrepe za preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njenih posledic.

Veljavna uredba ureja obvladovanje nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi. Take nevarnosti so v Sloveniji prisotne v 58 podjetjih, ki se na podlagi količine in značilnosti nevarnih snovi, s katerimi ravnaajo, razvrsti v 29 obratov večjega tveganja za okolje in 29 obratov manjšega tveganja za okolje. Seznam je objavljen na naslovu: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Industrijske-nesrece/IED/Register_obratov.pdf.

Obvladovanje nevarnosti večjih nesreč je urejeno s spremljanjem obratovanja teh podjetij:

- s preverjanjem ustreznosti in zadostnosti ukrepov upravljavcev obratov za preprečevanje večjih nesreč in za zmanjševanje njihovih posledic v postopku pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja,
- z inšpekcijskim nadzorom nad obratovanjem obratov.

Glede odziva na nesrečo se uredba navezuje na predpise s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

2. Obrazložitev razlogov za pripravo predloga Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic

Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic je pripravljen zaradi:

- a) prepoznane potrebe, ki izhaja iz prakse izvajanja uredbe, da se bolj razumljivo uredijo pravila za razvrstitev obratov,
- b) zagotovitve popolnega prevzema Direktive 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES.

3. Vsebinska obrazložitev predlaganih rešitev

K 1. členu

Spremeni se 2. člen tako, da se doda nov odstavek, ki ureja možnost, da upravljavci obratov za namen izvajanja uredbe pristojnemu organu predložijo tudi informacije, ki so bile v osnovi

pripravljene za izvajanje drugih predpisov.

Dodani odstavek je prenos člena 6(3) Direktive 2012/18/EU.

Dodani odstavek ne pomeni dodatne obremenitve za upravne organe ali upravljavce obratov, saj je takšno ravnanje skladno z uveljavljeno prakso izvajanja uredbe.

K 2. členu

Spremeni se 12. točka 2. člena zaradi uskladitve z ZVO-2.

K 3. členu

Spremeni se četrti odstavek 6. člena, ki ureja pravila za razvrstitev obratov tveganja za primere, ko se uporabljajo dodatna merila za uvrstitev med obrate iz 5. člena, ki zadevajo seštevanje količin nevarnih snovi v treh skupinah nevarnih snovi. Sprememba bolj razumljivo uredi količine za razvrstitev, ki jih je treba upoštevati pri uporabi dodatnih meril za razvrstitev obratov oziroma konkretno pri uporabi enačb iz tretjega in četrtega odstavka 5. člena.

Sprememba ne pomeni dodatne obremenitve za upravne organe ali upravljavce obratov.

K 4. členu

Spremeni se šesti odstavek 12. člena tako, da se dodatno uredi časovni rok za izdelavo zasnove preprečevanja večjih nesreč za druge obrate večjega tveganja za okolje. Drugi obrati so gospodarski subjekti, ki se med obrate večjega tveganja za okolje razvrstijo iz zunanjih razlogov, kot so na primer spremembe predpisov s področja razvrščanja kemikalij.

V veljavni uredbi je časovni rok za izdelavo zasnove preprečevanja večjih nesreč za druge obrate večjega tveganja vezan na rok za izdelavo varnostnega poročila, ki je najpozneje dve leti po tem, ko so izpolnjeni pogoji za uvrstitev med obrate večjega tveganja za okolje. Zasnova preprečevanja večjih nesreč je namreč v skladu z drugim odstavkom 12. člena sestavni del varnostnega poročila.

S spremembo uredbe se bo ta rok skrajšal in bo najpozneje 1 leto po tem, ko so izpolnjeni pogoji za uvrstitev med obrate večjega tveganja za okolje, in bo tako usklajen s časovnim rokom, ki je določen v členu 8(2)(b) Direktive 2012/18/EU.

K 5. členu

Spremeni se 13. člen, ki ureja informacijo za javnost o obratih in sicer v delu, ki ureja zagotavljanje informacije javnosti.

Zagotavljanje informacije poteka na dva načina:

- pasivni način z objavo informacije v elektronskem spletu,
- aktivni način s posredovanjem informacije za javnost v fizični obliki.

Zavezanci za izdelavo informacije za javnost so upravljavci obratov in upravni organi: URSZR, IRSOP, IRSVNDN in občinske uprave tistih občin, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje. Posamezni zavezanci v informacijo za javnost o obratih vključijo tiste podatke, s katerimi razpolagajo, skupek informacij za javnost o obratih vseh zavezancev pa javnosti zagotavlja vse podatke iz Priloge 4.

V skladu z veljavno uredbo vsi zavezanci zagotovijo informacijo za javnost na pasivni način z objavo v svetovnem spletu. Le upravljavci obratov večjega tveganja za okolje pa zagotovijo informacijo za javnost tudi na aktivni način in sicer s pošiljanjem informacije osebam, ki bi jih posledice večje nesre

če v obratu lahko prizadele:

- fizičnim osebam in javnim ustanovam v okolici obrata, vključno s šolami in bolnišnicami,
- upravljavcem obratov v skupini obratov z možnimi verižnimi učinki.

Glede območja, na katerem je treba informacijo zagotoviti na aktivni način, veljavna uredba določa, da je to vplivno območje v okolici obrata, ki je območje, na katerem bi večje nesreče v obratu lahko škodljivo vplivale na zdravje ljudi in na okolje.

S spremenjenim 13. členom bo:

1. urejeno, da bodo za obrate večjega tveganja za okolje vsi podatki iz Priloge 4 dostopni osebam v okolici obrata na aktivni način in sicer kot del informacije za javnost upravljavcev obratov in občin, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje. Za ta namen bo:

- razširjen obseg podatkov, ki sestavljajo informacijo za javnost o obratih upravljavcev obratov in sicer bodo dodani podatki glede inšpekcijskega nadzora in glede čezmejnih učinkov industrijskih nesreč. Vir podatkov glede čezmejnih učinkov industrijskih nesreč so informacije, ki jih MOP skladno z osmim odstavkom objavi na spletni strani,
- uvedena obveznost za občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja, da zagotovi, da bo osebam v okolici obrata na aktivni način zagotovljene informacije iz občinskih načrtov zaščite in reševanja.

Ta sprememba zadeva upravljavce obratov večjega tveganja za okolje in sicer na način, da bo njihova informacija za javnost vsebovala več podatkov.

Ta sprememba zadeva tudi občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje, in sicer ne glede vsebine informacije za javnost, temveč načina, na katerega bodo občine te informacije zagotovile za javnost. V skladu z veljavno uredbo so bile te informacije zagotovljene na pasivni način, s spremembo uredbe pa tudi na aktivni način;

2. urejenih več možnosti glede načina aktivnega informiranja javnosti in sicer:

- z objavo informacije na oglasni deski objektov na tem območju, ki so prosto dostopni javnosti - na primer objektov, kjer so sedeži krajevnih skupnosti ali izpostave občinske uprave ali drugi objekti, ki so zbirališča oseb v lokalnem okolju,
- na drugi primeren način, s katerim se zagotovi obveščenost vseh oseb in javnih ustanov na vplivnem območju v okolici obrata – kot je na primer s pripravo tiskanih gradiv, ki se dostavijo na vse naslove stavb v okolici obrata in na naslove upravljavcev javnih površin v okolici obrata in na naslove sosednjih obratov v okolici obrata.

Ta sprememba zadeva upravljavce obratov večjega tveganja in občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja in jim omogoča, da izberejo način, na katerega bodo v lokalnem okolju na najbolj učinkovit način zagotovili, da bo informacija za javnost dosegla čim več ljudi.

3. spremenjen obseg vplivnega območja v okolici obrata, kjer je treba zagotoviti informacije za javnost na aktivni način in sicer na način, da to območje obsega površino v oddaljenosti 300 m od ograje obrata večjega tveganja za okolje ali območje, na katerem bi večje nesreče v obratu lahko škodljivo vplivale na zdravje ljudi, kadar je to večje.

Glede na veljavno ureditev se bo s to spremembo pomembno spremenilo območje v okolici obratov večjega tveganja za okolje, kjer se informacije za javnost zagotovijo na aktivni način. Za določitev območja je veljavnemu merilu »kamor bi lahko segali škodljivi vplivi večje nesreče v obratu« dodano merilo »najmanj 300 m od ograje obrata«.

Merilo je dodano z namenom, da se informacije o obratih večjega tveganja za okolje na aktivni posredujejo osebam v okolici obratov tudi primerih, ko iz varnostnega poročila upravljavca obrata ali druge ocene izhaja, da škodljivi učinki večjih nesreč ne bodo presegali območja obrata.

Območje s škodljivimi posledicami večje nesreče v obratu je namreč v varnostnem poročilu praviloma določeno z upoštevanjem ukrepov za preprečevanje večje nesreče in za zmanjšanje njenih posledic, ki jih izvaja upravljavec obrata. Predlagatelj spremembe pa meni, da je zaradi zagotovitve pripravljenosti in ustreznega ukrepanja prebivalcev in ljudi, ki se zadržujejo v neposredni okolici obrata, treba te informacije zagotoviti v neposredni bližini obrata ne glede na ukrepe, ki jih upravljavec obrata izvaja za preprečevanje nesreč in zmanjševanje njihovih učinkov. Za tako neposredno okolico je določena površina v oddaljenosti 300m od obrata in sicer na podlagi ocene, da je to razdalja, do katere segajo škodljivi vplivi izpustov nevarnih snovi, ki se tipi

čno lahko zgodijo ob večji nesreči v obratih večjega tveganja za okolje.

Ta sprememba zadeva upravljavce obratov večjega tveganja in občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja. V skladu s prehodno določbo bodo za prilagoditev imeli eno leto časa.

Sprememba 13. člena zadeva upravljavce obratov večjega tveganja za okolje in občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje, ki so glede na trenutni seznam obratov: Fram-Rače, Radovljica, Ljubljana, Maribor, Borovnica, Domžale, Medvode, Hrpelje-Kozina, Koper, Kamnik, Kočevje, Štore, Celje, Lendava, Ilirska Bistrica, Hoče-Slivnica, Rogaška Slatina.

Za upravljavce obratov sprememba v praksi pomeni:

- razširjen obseg podatkov, ki jih vključijo v informacijo za javnost,
- da informacijo za javnost zagotovijo na aktivni način tudi na območju zunaj območja obrata.

Za občine, da območju katerih so obrati večjega tveganja, sprememba pomeni, da bodo poleg objave informacije na spletni strani informacijo za javnost na aktivni način posredovale osebam v okolici obrata.

Preglednica: prikaz sprememb zaradi spremenjenega 13. člena uredbe glede načina posredovanja podatkov, ki na podlagi Priloge 4 sestavljajo informacijo za javnost (spremembe so prikazane v modri barvi)

Podatki, ki sestavljajo informacijo za javnost / zavezanci za izdelavo informacije in posredovanje javnosti	Veljavni 13. člen		Spremenjeni 13. člen	
	Pasivno obveščanje	Aktivno obveščanje	Pasivno obveščanje	Aktivno obveščanje
I. del				
1. firmo in naslov upravljavca obrata ...	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
2. potrditev, da se za obrat uporablja ta uredba	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
3. enostaven opis dejavnosti, ki se izvajajo v obratu,	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
4. podatke o nevarnih snoveh v obratu, ki bi lahko povzročile večjo nesrečo	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
5. splošne informacije o načinu opozarjanja javnosti	URSZR	-	Upravljavec URSZR	upravljavec
6. datum zadnjega inšpekcijskega nadzora	IRSOP, IRSVNDN	upravljavec	Upravljavec IRSOP, IRSVNDN	Upravljavec
7. podatke o obratih z možnimi verižnimi učinki	MOP	-	MOP	-
8. dodatne informacije o tem, kje je mogoče dobiti dodatne informacije ...	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
II. del				
1. splošne informacije o naravi nevarnosti večjih nesreč <i>ter navedbo, kadar je primerno, da obrat sodi med obrate iz 4. točke te priloge,</i>	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
2. potrditev, da mora upravljavec ustrezno ukrepati na kraju samem ter sodelovati z reševalnimi službami,	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
3. ustrezne informacije iz občinskih ali regijskih načrtov zaščite in reševanja ...	občina	-	Občina	občina
4. navedbo obratov, v katerih bi se lahko zgodile nesreče s čezmejnimi učinki ...	MOP	-	MOP	upravljavec

S spremenjenim 13. členom se zagotovi popoln prenos 14. člena Direktive 2012/18/EU.

K 6. členu

Spremeni se 14. člen uredbe, da bo z dodanim odstavkom urejeno pošiljanje zasnov zmanjšanja tveganja za okolje in varnostnih poročil v elektronski obliki.

Ta sprememba bo olajšala delo upravnega organa, na ravnanje upravljavcev obratov pa v praksi ne bo imela večjega vpliva.

K 7. členu

Spremeni se 18. člen uredbe, ki ureja verižne učinke med obrati tveganja za okolje, in sicer se pristojnemu ministrstvu (MOP) naloži, da upravljavcu obrata, ki je del skupine obratov z možnimi verižnimi učinki, zagotovi dodatne informacije o njegovi okolici in o dejavnikih, ki bi lahko povzročili večjo nesrečo ali poslabšali njene posledice ter o sosednjih obratih in o dejavnostih, območjih ali posegih v prostor v okolici obrata, ki bi lahko povzročili tveganje ali povečali tveganje ali posledice večjih nesreč ali verižnih učinkov. Z dodatnimi podatki so mišljeni dodatni podatki te vrste glede na podatke, ki jih ministrstvu pošlje upravljavec obrata kot del prijave v skladu s prvim odstavkom 8. člena.

S spremembo uredbe se zagotovi prenos člena 9(2) Direktive 2012/18/EU.

K 8. členu

Spremeni se besedilo 1. točke II. Dela Priloge 4, ki je del informacije za javnost, ki jo pripravijo upravljavci obratov večjega tveganja za okolje in sicer tako, da upravljavci obratov večjega tveganja za okolje v informacijo za javnost vključijo tudi informacije glede tega ali se obrat šteje med obrate s potencialom za nesreče s čezmejnimi učinki.

Pristojno ministrstvo (MOP) določi obrate s potencialom za čezmejne učinke v skladu z merili, ki jih uporabljajo pogodbenice Konvencije OZN o čezmejnih učinkih industrijskih nesreč in njihov seznam v skladu z osmim odstavkom 13. člena objavi na spletni strani ministrstva.

K 9. členu

Spremeni se 27. člen, ki ureja prehodne določbe za obstoječe obrate in za obstoječe obrate, ki se jim po uveljavitvi uredbe spremeni razvrstitev iz obrata manjšega tveganja za okolje v obrat večjega tveganja za okolje ali obratno iz zunanjih razlogov, na katere upravljavec obrata nima vpliva – na primer zaradi spremembe zakonodaje o nevarnih kemikalijah.

Prehodna določba za obstoječe obrate, ki se jim po uveljavitvi uredbe spremeni razvrstitev, ostaja relevantna in se uporablja ves čas veljavnosti uredbe, saj se tak primer spremenjene razvrstitve lahko zgodi kadarkoli v času izvajanja uredbe.

Sprememba obsega nov tretji odstavek 27. člena, ki za obstoječe obrate, ki se jim spremeni razvrstitev v obrate večjega tveganja za okolje zaradi zunanjih razlogov, na novo določi časovni rok za pregled in spremembo zasnove preprečevanja večjih nesreč in sicer najpozneje eno leto po nastopu vzroka za spremembo razvrstitve. V veljavni ureditvi je ta rok vezan na rok za izdelavo varnostnega poročila (najmanj dve leti po nastopu vzroka za spremembo), ki pa ni skladen z rokom iz točke b) drugega odstavka 8. člena Direktive 2012/18/eu.

Smiselno je, da je spremenjen rok za izdelavo zasnove preprečevanja večjih nesreč urejen v 27. členu, saj je ta zasnova del varnostnega poročila in se uporablja le za obrate večjega tveganja za okolje.

Z dopolnitvijo 27. člena se zagotovi popoln prenos člena 8(2)(b) Direktive 2012/18/EU.

K 10. členu

S prehodno določbo se uredi, da imajo upravljavci obratov večjega tveganja za okolje in občine, na območju katerih obratujejo obrati večjega tveganja za okolje, 12 mesecev časa, da posredujejo informacije za javnost o obratih v skladu s spremenjenim 13. členom.

OSNUTEK!

Na podlagi tretjega in petega odstavka 19. člena, drugega odstavka 132. člena, triindvajsetega odstavka 154. člena in za izvrševanje 131. člena, tretjega in četrtega odstavka 134. člena ter prvega odstavka 264. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o spremembah in dopolnitvah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic

1. člen

V Uredbi o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16 in 44/22 – ZVO-2) se v 2. členu doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Pri izvajanju te uredbe lahko upravljavci obratov predložijo tudi podatke, pripravljene za izvajanje druge zakonodaje, če ti podatki izpolnjujejo zahteve te uredbe.«.

2. člen

V 3. členu se 12. točka spremeni tako, da se glasi:

»12. okoljevarstveno dovoljenje je dovoljenje iz 131. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22; v nadaljnjem besedilu: zakon).

3. člen

V 6. členu se spremeni četrti odstavek tako, da se glasi:

»(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena se za uporabo dodatnih meril za uvrstitev med obrate iz prejšnjega člena upoštevajo najmanjše količine za razvrstitev za vsako posamezno skupino kategorij iz alinej drugega odstavka prejšnjega člena, ki ustrezajo razvrstitvam nevarnih snovi, ki so upoštevane pri uporabi dodatnih meril za uvrstitev med obrate iz prejšnjega člena.«.

4. člen

(1) V 12. členu se spremeni šesti odstavek tako, da se glasi:

»(6) Ne glede na prejšnji odstavek izdelata upravljavec drugega obrata večjega tveganja za okolje zasnovo preprečevanja večjih nesreč najpozneje eno leto po tem, ko so izpolnjeni pogoji za uvrstitev med obrate večjega tveganja za okolje, in varnostno poročilo najpozneje dve leti po tem, ko so izpolnjeni pogoji za uvrstitev med obrate večjega tveganja za okolje.«.

5. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen (informacija za javnost o obratih)

(1) Upravljavci obratov morajo za javnost pripraviti pisno informacijo o nevarnostih večjih nesreč v svojih obratih in o ravnanju v takšnih nesrečah (v nadaljnjem besedilu: informacija za javnost o obratih) v skladu s prilogo 4, ki je sestavni del te uredbe.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek upravljavci obratov manjšega tveganja za okolje v informaciji za javnost o obratih navedejo vsebine iz 1. do 6. točke in 8. točke I. dela priloge 4 te uredbe, upravljavci obratov večjega tveganja za okolje pa dodatno še vsebine iz 1., 2. in 4. točke II. dela priloge 4 te uredbe.

(3) Upravljavci obratov informacijo za javnost o obratih pregledajo in po potrebi spremenijo ali dopolnijo ob vsaki večji spremembi obrata ali najmanj vsakih pet let.

(4) Upravljavci obratov objavijo informacijo za javnost o obratih v elektronski obliki na svoji spletni strani in v fizični obliki na oglasni deski ali drugem prostoru v obratu, kjer je na voljo javnosti.

(5) Upravljavci obratov večjega tveganja za okolje posredujejo informacijo za javnost o obratih osebam in upravljavcem javnih stavb in območij na območju v okolici obrata, vključno s šolami in bolnišnicami, ter upravljavcem obratov, s katerimi sestavljajo skupino obratov z možnimi verižnimi učinki v skladu z 18. členom te uredbe.

(6) Upravljavci obratov zagotovijo informacijo za javnost o obratih na način iz četrtega in petega odstavka tega člena najpozneje v treh mesecih po začetku obratovanja obrata, najpozneje tri mesece po vsaki spremembi ali dopolnitvi informacije v skladu s tretjim odstavkom tega člena oziroma najmanj vsakih pet let.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek upravljavca drugega obrata informacijo za javnost o obratih zagotovi najpozneje eno leto po tem, ko so za kraj obratovanja izpolnjeni pogoji za uvrstitev med obrate manjšega tveganja za okolje, oziroma najpozneje dve leti po tem, ko so za kraj obratovanja izpolnjeni pogoji za uvrstitev med obrate večjega tveganja za okolje in najpozneje tri mesece po vsaki spremembi ali dopolnitvi informacije za javnost o obratih v skladu s tretjim odstavkom tega člena oziroma najmanj vsakih pet let.

(8) Ministrstvo objavi informacije iz 7. točke I. dela in 4. točke II. dela priloge 4 te uredbe ter iz drugega odstavka 19. člena te uredbe na spletni strani ministrstva.

(9) Inšpektorat, pristojen za varstvo okolja, in inšpektorat, pristojen za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, objavita informacije iz 6. točke I. dela priloge 4 te uredbe na njihovi spletni strani.

(10) Občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje, objavijo informacije iz 3. točke II. dela priloge 4 te uredbe, ki zadevajo te obrate, na njihovi spletni strani.

(11) Občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje, najmanj vsakih pet let posredujejo informacije iz prejšnjega odstavka osebam in upravljavcem javnih stavb in območij na območju v okolici obrata, vključno s šolami in bolnišnicami, ter upravljavcem obratov, ki z obrati na območju občine sestavljajo skupino obratov z možnimi verižnimi učinki v skladu z 18. členom te uredbe.

(12) Ministrstvo, pristojno za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, objavi napotke

za javnost glede ravnanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi na svoji spletni strani.

(13) Upravni organi iz osmega, devetega, desetega in dvanajstega odstavka tega člena informacije za javnost pregledajo in po potrebi spremenijo ali dopolnijo ob vsaki večji spremembi obrata ali najmanj vsakih pet let.

(14) Posredovanje informacij za javnost v skladu s petim in desetim odstavkom tega člena se osebam na območju v okolici obrata zagotovi:

- z objavo informacije na oglasni deski objektov na tem območju, ki so prosto dostopni javnosti in kot so na primer objekti, kjer so sedeži krajevnih skupnosti ali izpostave občinske uprave ali druga zbirališča javnosti,

- na drugi primeren način, s katerim se zagotovi obveščenost vseh oseb in javnih ustanov na vplivnem območju v okolici obrata.

(15) Za posredovanje informacije za javnost o obratih v skladu s petim in enajstim odstavkom tega člena se za območje v okolici obrata šteje območje v oddaljenosti 300 m od ograje obrata večjega tveganja za okolje ali območje, na katerem bi večje nesreče v obratu lahko škodljivo vplivale na zdravje ljudi, kadar je to večje.«.

6. člen

V 14. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena upravljavec pošlje zasnovo zmanjšanja tveganja za okolje in varnostno poročilo tudi v elektronski obliki. V elektronski obliki se pošiljajo tudi vse naknadne spremembe in dopolnitve zasnove zmanjšanja tveganja za okolje in varnostnega poročila v postopku pridobitve ali spremembe okoljevarstvenega dovoljenja.«.

7. člen

V 18. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Ministrstvo upravljavcem obratov, ki so del skupine obratov z možnimi verižnimi učinki, zagotovi dodatne informacije poleg tistih, ki jih v skladu s šesto alinejo prvega odstavka 8. člena te uredbe predloži posamezen upravljavec obrata, kadar z njimi razpolaga in kadar je to potrebno za izvajanje tega člena.«.

8. člen

V Prilogi 4 se v II. delu točka 1 spremeni tako, da se glasi:

» 1. splošne informacije o naravi nevarnosti večjih nesreč, vključno z njihovimi možnimi učinki na človekovo zdravje in okolje, povzetek glavnih scenarijev večjih nesreč in ukrepov za njihovo preprečitev in za zmanjšanje njihovih posledic, ter navedbo, kadar je primerno, da obrat sodi med obrate iz 4. točke II. dela te priloge,«.

PREHODNE DOLOČBE

9. člen

V 27. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek ki, se glasi:

»(3) Ne glede na prejšnji odstavek upravljavec obstoječega obrata s spremenjeno

razvrstitvijo iz zunanjih razlogov pregleda zasnovo preprečevanja večjih nesreč in jo spremeni, če je to potrebno zaradi spremenjene razvrstitve obrata, najpozneje eno leto po nastopu vzroka za spremembo razvrstitve.«.

10. člen

(1) Upravljavci obratov večjega tveganja za okolje posredujejo informacijo za javnost v skladu s petim odstavkom 13. člena uredbe najpozneje v 12 mesecih po uveljavitvi te uredbe.

(2) Občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje, posredujejo informacije za javnost v skladu z enajstim odstavkom 13. člena uredbe najpozneje v 12 mesecih po uveljavitvi te uredbe.

KONČNA DOLOČBA

11. člen (začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

Vlada Republike Slovenije
Dr. Robert Golob
Predsednik

Priloga 2

Obrazložitev

4. Predstavitev pravne podlage

Pravna podlaga za izdajo uredbe, ki spreminja in dopolnjuje Uredbo o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Uradni list RS, št. 22/16) (v nadaljevanju: veljavna uredba) je 19. člen Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, ki v tretjem odstavku določa, da vlada določi:

7. vrste in količine nevarnih snovi,
8. merila za razvrstitev obratov v obrate večjega ali manjšega tveganja za okolje,
9. vsebino zasnove zmanjšanja tveganja za okolje in varnostnega poročila,

11. obveznost, roke in vsebino prijave obrata,
12. obveznost poročanja o večji nesreči in
13. druge ukrepe za preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanje njenih posledic.

Veljavna uredba ureja obvladovanje nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi. Take nevarnosti so v Sloveniji prisotne v 58 podjetjih, ki se na podlagi količine in značilnosti nevarnih snovi, s katerimi ravnaajo, razvrsti v 29 obratov večjega tveganja za okolje in 29 obratov manjšega tveganja za okolje. Seznam je objavljen na naslovu: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Industrijske-nesrece/IED/Register_obratov.pdf.

Obvladovanje nevarnosti večjih nesreč je urejeno s spremljanjem obratovanja teh podjetij:

- s preverjanjem ustreznosti in zadostnosti ukrepov upravljavcev obratov za preprečevanje večjih nesreč in za zmanjševanje njihovih posledic v postopku pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja,
- z inšpekcijskim nadzorom nad obratovanjem obratov.

Glede odziva na nesrečo se uredba navezuje na predpise s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

5. Obrazložitev razlogov za pripravo predloga Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic

Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic je pripravljen zaradi:

- c) prepoznane potrebe, ki izhaja iz prakse izvajanja uredbe, da se bolj razumljivo uredijo pravila za razvrstitev obratov,
- d) zagotovitve popolnega prevzema Direktive 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES.

6. Vsebinska obrazložitev predlaganih rešitev

K 1. členu

Spremeni se 2. člen tako, da se doda nov odstavek, ki ureja možnost, da upravljavci obratov za namen izvajanja uredbe pristojnemu organu predložijo tudi informacije, ki so bile v osnovi pripravljene za izvajanje drugih predpisov.

Dodani odstavek je prenos člena 6(3) Direktive 2012/18/EU.

Dodani odstavek ne pomeni dodatne obremenitve za upravne organe ali upravljavce obratov, saj je takšno ravnanje skladno z uveljavljeno prakso izvajanja uredbe.

K 2. členu

Spremeni se 12. točka 2. člena zaradi uskladitve z ZVO-2.

K 3. členu

Spremeni se četrti odstavek 6. člena, ki ureja pravila za razvrstitev obratov tveganja za primere, ko se uporabljajo dodatna merila za uvrstitev med obrate iz 5. člena, ki zadevajo seštevanje količin nevarnih snovi v treh skupinah nevarnih snovi. Sprememba bolj razumljivo uredi količine za razvrstitev, ki jih je treba upoštevati pri uporabi dodatnih meril za razvrstitev obratov oziroma

konkretno pri uporabi enačb iz tretjega in četrtega odstavka 5. člena.

Sprememba ne pomeni dodatne obremenitve za upravne organe ali upravljavce obratov.

K 4. členu

Spremeni se šesti odstavek 12. člena tako, da se dodatno uredi časovni rok za izdelavo zasnove preprečevanja večjih nesreč za druge obrate večjega tveganja za okolje. Drugi obrati so gospodarski subjekti, ki se med obrate večjega tveganja za okolje razvrstijo iz zunanjih razlogov, kot so na primer spremembe predpisov s področja razvrščanja kemikalij.

V veljavni uredbi je časovni rok za izdelavo zasnove preprečevanja večjih nesreč za druge obrate večjega tveganja vezan na rok za izdelavo varnostnega poročila, ki je najpozneje dve leti po tem, ko so izpolnjeni pogoji za uvrstitev med obrate večjega tveganja za okolje. Zasnova preprečevanja večjih nesreč je namreč v skladu z drugim odstavkom 12. člena sestavni del varnostnega poročila.

S spremembo uredbe se bo ta rok skrajšal in bo najpozneje 1 leto po tem, ko so izpolnjeni pogoji za uvrstitev med obrate večjega tveganja za okolje, in bo tako usklajen s časovnim rokom, ki je določen v členu 8(2)(b) Direktive 2012/18/EU.

K 5. členu

Spremeni se 13. člen, ki ureja informacijo za javnost o obratih in sicer v delu, ki ureja zagotavljanje informacije javnosti.

Zagotavljanje informacije poteka na dva načina:

- pasivni način z objavo informacije v elektronskem spletu,
- aktivni način s posredovanjem informacije za javnost v fizični obliki.

Zavezanci za izdelavo informacije za javnost so upravljavci obratov in upravni organi: URSZR, IRSOP, IRSVNDN in občinske uprave tistih občin, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje. Posamezni zavezanci v informacijo za javnost o obratih vključijo tiste podatke, s katerimi razpolagajo, skupek informacij za javnost o obratih vseh zavezancev pa javnosti zagotavlja vse podatke iz Priloge 4.

V skladu z veljavno uredbo vsi zavezanci zagotovijo informacijo za javnost na pasivni način z objavo v svetovnem spletu. Le upravljavci obratov večjega tveganja za okolje pa zagotovijo informacijo za javnost tudi na aktivni način in sicer s pošiljanjem informacije osebam, ki bi jih posledice večje nesreče v obratu lahko prizadele:

- fizičnim osebam in javnim ustanovam v okolici obrata, vključno s šolami in bolnišnicami,
- upravljavcem obratov v skupini obratov z možnimi verižnimi učinki.

Glede območja, na katerem je treba informacijo zagotoviti na aktivni način, veljavna uredba določa, da je to vplivno območje v okolici obrata, ki je območje, na katerem bi večje nesreče v obratu lahko škodljivo vplivale na zdravje ljudi in na okolje.

S spremenjenim 13. členom bo:

1. urejeno, da bodo za obrate večjega tveganja za okolje vsi podatki iz Priloge 4 dostopni osebam v okolici obrata na aktivni način in sicer kot del informacije za javnost upravljavcev obratov in občin, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje. Za ta namen bo:
 - razširjen obseg podatkov, ki sestavljajo informacijo za javnost o obratih upravljavcev obratov in sicer bodo dodani podatki glede inšpekcijskega nadzora in glede čezmejnih učinkov industrijskih nesreč. Vir podatkov glede čezmejnih učinkov industrijskih nesreč so informacije, ki jih MOP skladno z osmim odstavkom objavi na spletni strani,
 - uvedena obveznost za občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja, da zagotovi,

da bo osebam v okolici obrata na aktivni način zagotovljene informacije iz občinskih načrtov zaščite in reševanja.

Ta sprememba zadeva upravljavce obratov večjega tveganja za okolje in sicer na način, da bo njihova informacija za javnost vsebovala več podatkov.

Ta sprememba zadeva tudi občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje, in sicer ne glede vsebine informacije za javnost, temveč načina, na katerega bodo občine te informacije zagotovile za javnost. V skladu z veljavno uredbo so bile te informacije zagotovljene na pasivni način, s spremembo uredbe pa tudi na aktivni način;

3. urejenih več možnosti glede načina aktivnega informiranja javnosti in sicer:

- z objavo informacije na oglasni deski objektov na tem območju, ki so prosto dostopni javnosti - na primer objektov, kjer so sedeži krajevnih skupnosti ali izpostave občinske uprave ali drugi objekti, ki so zbirališča oseb v lokalnem okolju,
- na drugi primeren način, s katerim se zagotovi obveščenost vseh oseb in javnih ustanov na vplivnem območju v okolici obrata – kot je na primer s pripravo tiskanih gradiv, ki se dostavijo na vse naslove stavb v okolici obrata in na naslove upravljavcev javnih površin v okolici obrata in na naslove sosednjih obratov v okolici obrata.

Ta sprememba zadeva upravljavce obratov večjega tveganja in občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja in jim omogoča, da izberejo način, na katerega bodo v lokalnem okolju na najbolj učinkovit način zagotovili, da bo informacija za javnost dosegla čim več ljudi.

3. spremenjen obseg vplivnega območja v okolici obrata, kjer je treba zagotoviti informacije za javnost na aktivni način in sicer na način, da to območje obsega površino v oddaljenosti 300 m od ograje obrata večjega tveganja za okolje ali območje, na katerem bi večje nesreče v obratu lahko škodljivo vplivale na zdravje ljudi, kadar je to večje.

Glede na veljavno ureditev se bo s to spremembo pomembno spremenilo območje v okolici obratov večjega tveganja za okolje, kjer se informacije za javnost zagotovijo na aktivni način. Za določitev območja je veljavnemu merilu »kamor bi lahko segali škodljivi vplivi večje nesreče v obratu« dodano merilo »najmanj 300 m od ograje obrata«.

Merilo je dodano z namenom, da se informacije o obratih večjega tveganja za okolje na aktivni posredujejo osebam v okolici obratov tudi primerih, ko iz varnostnega poročila upravljavca obrata ali druge ocene izhaja, da škodljivi učinki večjih nesreč ne bodo presegali območja obrata.

Območje s škodljivimi posledicami večje nesreče v obratu je namreč v varnostnem poročilu praviloma določeno z upoštevanjem ukrepov za preprečevanje večje nesreče in za zmanjšanje njenih posledic, ki jih izvaja upravljavec obrata. Predlagatelj spremembe pa meni, da je zaradi zagotovitve pripravljenosti in ustreznega ukrepanja prebivalcev in ljudi, ki se zadržujejo v neposredni okolici obrata, treba te informacije zagotoviti v neposredni bližini obrata ne glede na ukrepe, ki jih upravljavec obrata izvaja za preprečevanje nesreč in zmanjševanje njihovih učinkov. Za tako neposredno okolico je določena površina v oddaljenosti 300m od obrata in sicer na podlagi ocene, da je to razdalja, do katere segajo škodljivi vplivi izpustov nevarnih snovi, ki se tipično lahko zgodijo ob večji nesreči v obratih večjega tveganja za okolje.

Ta sprememba zadeva upravljavce obratov večjega tveganja in občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja. V skladu s prehodno določbo bodo za prilagoditev imeli eno leto časa.

Sprememba 13. člena zadeva upravljavce obratov večjega tveganja za okolje in občine, na območju katerih so obrati večjega tveganja za okolje, ki so glede na trenutni seznam obratov: Fram-Rače, Radovljica, Ljubljana, Maribor, Borovnica, Domžale, Medvode, Hrpelje-Kozina, Koper, Kamnik, Kočevje, Štore, Celje, Lendava, Ilirska Bistrica, Hoče-Slivnica, Rogaška Slatina.

Za upravljavce obratov sprememba v praksi pomeni:

- razširjen obseg podatkov, ki jih vključijo v informacijo za javnost,
- da informacijo za javnost zagotovijo na aktivni način tudi na območju zunaj območja obrata.

Za občine, da območju katerih so obrati večjega tveganja, sprememba pomeni, da bodo poleg objave informacije na spletni strani informacijo za javnost na aktivni način posredovale osebam v okolici obrata.

Preglednica: prikaz sprememb zaradi spremenjenega 13. člena uredbe glede načina posredovanja podatkov, ki na podlagi Priloge 4 sestavljajo informacijo za javnost (spremembe so prikazane v modri barvi)

Podatki, ki sestavljajo informacijo za javnost / zavezanci za izdelavo informacije in posredovanje javnosti	Veljavni 13. člen		Spremenjeni 13. člen	
	Pasivno obveščanje	Aktivno obveščanje	Pasivno obveščanje	Aktivno obveščanje
III. del				
1. firmo in naslov upravljavca obrata ...	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
2. potrditev, da se za obrat uporablja ta uredba	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
3. enostaven opis dejavnosti, ki se izvajajo v obratu,	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
4. podatke o nevarnih snoveh v obratu, ki bi lahko povzročile večjo nesrečo	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
5. splošne informacije o načinu opozarjanja javnosti	URSZR	-	Upravljavec URSZR	upravljavec
6. datum zadnjega inšpekcijskega nadzora	IRSOP, IRSVNDN	upravljavec	Upravljavec IRSOP, IRSVNDN	Upravljavec
7. podatke o obratih z možnimi verižnimi učinki	MOP	-	MOP	-
8. dodatne informacije o tem, kje je mogoče dobiti dodatne informacije ...	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
IV. del				
1. splošne informacije o naravi nevarnosti večjih nesreč <i>ter navedbo, kadar je primerno, da obrat sodi med obrate iz 4. točke te priloge,</i>	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
2. potrditev, da mora upravljavec ustrezno ukrepati na kraju samem ter sodelovati z reševalnimi službami,	upravljavec	upravljavec	upravljavec	upravljavec
3. ustrezne informacije iz občinskih ali regijskih načrtov zaščite in reševanja ...	občina	-	Občina	občina
4. navedbo obratov, v katerih bi se lahko zgodile nesreče s čezmejnimi učinki ...	MOP	-	MOP	upravljavec

S spremenjenim 13. členom se zagotovi popoln prenos 14. člena Direktive 2012/18/EU.

K 6. členu

Spremeni se 14. člen uredbe, da bo z dodanim odstavkom urejeno pošiljanje zasnov zmanjšanja tveganja za okolje in varnostnih poročil v elektronski obliki.

Ta sprememba bo olajšala delo upravnega organa, na ravnanje upravljavcev obratov pa v praksi ne bo imela večjega vpliva.

K 7. členu

Spremeni se 18. člen uredbe, ki ureja verižne učinke med obrati tveganja za okolje, in sicer se pristojnemu ministrstvu (MOP) naloži, da upravljavcu obrata, ki je del skupine obratov z možnimi verižnimi učinki, zagotovi dodatne informacije o njegovi okolici in o dejavnikih, ki bi lahko povzročili večjo nesrečo ali poslabšali njene posledice ter o sosednjih obratih in o dejavnostih, območjih ali posegih v prostor v okolici obrata, ki bi lahko povzročili tveganje ali povečali tveganje ali posledice večjih nesreč ali verižnih učinkov. Z dodatnimi podatki so mišljeni dodatni podatki te vrste glede na podatke, ki jih ministrstvu pošlje upravljavec obrata kot del prijave v skladu s prvim odstavkom 8. člena.

S spremembo uredbe se zagotovi prenos člena 9(2) Direktive 2012/18/EU.

K 8. členu

Spremeni se besedilo 1. točke II. Dela Priloge 4, ki je del informacije za javnost, ki jo pripravijo upravljavci obratov večjega tveganja za okolje in sicer tako, da upravljavci obratov večjega tveganja za okolje v informacijo za javnost vključijo tudi informacije glede tega ali se obrat šteje med obrate s potencialom za nesreče s čezmejnimi učinki.

Pristojno ministrstvo (MOP) določi obrate s potencialom za čezmejne učinke v skladu z merili, ki jih uporabljajo pogodbenice Konvencije OZN o čezmejnih učinkih industrijskih nesreč in njihov seznam v skladu z osmim odstavkom 13. člena objavi na spletni strani ministrstva.

K 9. členu

Spremeni se 27. člen, ki ureja prehodne določbe za obstoječe obrate in za obstoječe obrate, ki se jim po uveljavitvi uredbe spremeni razvrstitev iz obrata manjšega tveganja za okolje v obrat večjega tveganja za okolje ali obratno iz zunanjih razlogov, na katere upravljavec obrata nima vpliva – na primer zaradi spremembe zakonodaje o nevarnih kemikalijah.

Prehodna določba za obstoječe obrate, ki se jim po uveljavitvi uredbe spremeni razvrstitev, ostaja relevantna in se uporablja ves čas veljavnosti uredbe, saj se tak primer spremenjene razvrstitve lahko zgodi kadarkoli v času izvajanja uredbe.

Sprememba obsega nov tretji odstavek 27. člena, ki za obstoječe obrate, ki se jim spremeni razvrstitev v obrate večjega tveganja za okolje zaradi zunanjih razlogov, na novo določi časovni rok za pregled in spremembo zasnove preprečevanja večjih nesreč in sicer najpozneje eno leto po nastopu vzroka za spremembo razvrstitve. V veljavni ureditvi je ta rok vezan na rok za izdelavo varnostnega poročila (najmanj dve leti po nastopu vzroka za spremembo), ki pa ni skladen z rokom iz točke b) drugega odstavka 8. člena Direktive 2012/18/eu.

Smiselno je, da je spremenjen rok za izdelavo zasnove preprečevanja večjih nesreč urejen v 27. členu, saj je ta zasnova del varnostnega poročila in se uporablja le za obrate večjega tveganja za okolje.

Z dopolnitvijo 27. člena se zagotovi popoln prenos člena 8(2)(b) Direktive 2012/18/EU.

K 10. členu

S prehodno določbo se uredi, da imajo upravljavci obratov večjega tveganja za okolje in občine, na območju katerih obratujejo obrati večjega tveganja za okolje, 12 mesecev časa, da posredujejo informacije za javnost o obratih v skladu s spremenjenim 13. členom.